

Zespół Szkół nr 3
im. 1 Armii Wojska Polskiego
w Wałczu

Szkolny program profilaktyki

na lata:

2009/2010

2010/2011

2011/2012

Spis treści

1. Podstawy prawne tworzenia szkolnego programu profilaktyki.
2. Wstęp.
3. Cele szkolnego programu profilaktyki.
4. Struktura programu.
5. Proponowane rozwiązania metodyczne.
6. Wykaz zasad i norm dotyczących wszystkich członków społeczności szkolnej.
7. Współpraca z rodzicami.
8. Monitorowanie i ewaluowanie szkolnego programu profilaktyki.
9. Baza szkoły.

1. Podstawy prawne tworzenia Szkolnego Programu Profilaktyki.

Podstawy prawne, na które powołujemy się przy tworzeniu szkolnego programu profilaktyki, stanowią:

Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 31 stycznia 2002r. zmieniające rozporządzenie w sprawie ramowych statutów publicznego przedszkola oraz publicznych szkół zawarto w **Dzienniku Ustaw Nr 10 poz. 96 z 2002r.**

W ust. 1 pkt. 1 otrzymał brzmienie:

„1. Cele i zadania szkoły wynikające z przepisów prawa oraz uwzględniające program wychowawczy szkoły i program profilaktyki dostosowany do potrzeb rozwojowych uczniów oraz potrzeb danego środowiska, o których mowa w odrębnych przepisach.”

W ust. 2 otrzymał brzmienie:

„2. Program wychowawczy szkoły i program profilaktyki, o których mowa w ust. 1 pkt. 1, uchwała rada pedagogiczna po zasięgnięciu opinii rady rodziców i samorządu uczniowskiego.”

Akt wykonawczy w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz kształcenia ogólnego w poszczególnych typach szkół zawarto w **Dzienniku Ustaw Nr 51 poz. 458 z dnia 26 lutego 2002 r.**

„Działalność edukacyjna szkoły jest określona przez:

1. Szkolny zestaw programów nauczania, który uwzględniając wymiar wychowawczy, obejmuje całą działalność szkoły z punktu widzenia dydaktycznego,
2. Program wychowawczy szkoły, który opisuje w sposób całościowy wszystkie treści i działania o charakterze wychowawczym i jest realizowany przez wszystkich nauczycieli,
3. Program profilaktyki dostosowany do potrzeb rozwojowych uczniów oraz potrzeb danego środowiska, który opisuje w sposób całościowy wszystkie treści i działania o charakterze profilaktycznym skierowane do uczniów, nauczycieli i rodziców.”

Dodatkowo opieraliśmy się na następujących aktach prawnych:

1. *Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej* z dnia 2 kwietnia 1997 r. uchwalona przez Zgromadzenie Narodowe w dniu 2 kwietnia 1997 r., przyjęta przez Naród w referendum konstytucyjnym w dniu 25 maja 1997 r., podpisana przez Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej w dniu 16 lipca 1997 r. (Dz. U. Nr 78 poz.483, art. 72).
2. *Konwencja o prawach dziecka*, przyjęta przez Zgromadzenie Ogólne Narodów Zjednoczonych dnia 20 listopada 1989 r. (Dz. U. Nr 120 poz. 526, art. 3, 19 i 33).

3. *Ustawa z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty* (Dz. U. Nr 67 poz. 329 z późniejszymi zmianami, art. 1).
4. *Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 26 lutego 2002 r. w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz kształcenia ogólnego w poszczególnych typach szkół* (Dz. U. Nr 51 poz. 458 i Dz. U. z 2003 r. Nr 210, poz. 2041).
5. *Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 21 maja 2001 r. w sprawie ramowych statutów publicznego przedszkola oraz publicznych szkół* (Dz. U. z 2001 r. Nr 61 poz. 624 i Dz. U. z 2002 r. Nr 10, poz. 96 oraz Dz. U. z 2003 r. Nr 146, poz. 1416). W załącznikach - § 2 ust.1, 2: § 16 b, 1 – *Statut szkoły określa prawa ucznia...*, § 16 b 2 – *Statut szkoły określa obowiązki...* .
6. *Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 12 sierpnia 1999 r. w sprawie sposobu nauczania szkolnego oraz zakresu treści dotyczących wiedzy o życiu seksualnym człowieka, o zasadach świadomego i odpowiedzialnego rodzicielstwa, o wartości rodziny, życia w fazie prenatalnej oraz metodach i środkach świadomej prokreacji zawartych w podstawie programowej kształcenia ogólnego* (Dz. U. z 1999 r. Nr 67, poz. 756 i Dz. U. z 2002 r. Nr 121, poz. 1037).
7. *Ustawa o ochronie zdrowia psychicznego z dnia 19 sierpnia 1994 r.* (Dz. U. Nr 111 poz. 35).
8. *Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 20 sierpnia 1996 r. w sprawie sposobu organizowania i prowadzenia działalności w działalności promocji zdrowia psychicznego i zapobiegania zaburzeniom psychicznym* (Dz. U. Nr 112, poz 537).
9. *Ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi* (Dz. U. Nr 35, poz. 230 i ost. zm. z 25 czerwca 2002 r. Dz. U. Nr 84, poz. 763).
10. *Uchwałą Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 7 maja 1998 r. w sprawie przeciwdziałania i zwalczania zjawisk patologicznych wśród nieletnich.*
11. *Rezolucja Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 1 sierpnia 1997 r. w sprawie opracowania rządowego programu zapobiegania i eliminowania zjawiska wykorzystywania seksualnego nieletnich* (Monitor Polski Nr 50 poz. 476).
12. *Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 31 stycznia 2003 r. w sprawie szczególnych form działalności wychowawczej i zapobiegawczej wśród dzieci i młodzieży zagrożonych uzależnieniem* (Dz. U. Nr 26, poz. 226).
13. *Ustawa o przeciwdziałaniu narkomanii z dnia 24 kwietnia 1997 r.* (Dz. U. Nr 75, poz. 468).

14. *Ustawa z dnia 9 listopada 1995 r. o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych (Dz. U. Nr 10, poz. 55).*

Wstęp

W Słowniku Pedagogicznym profilaktykę określa się jako: „ogół działań zapobiegających niepożądanym zjawiskom w rozwoju i zachowaniu się ludzi.” Szczególnego znaczenia nabiera profilaktyka wśród młodych ludzi, u których kształtuje się hierarchia wartości, doskonalą się relacje z innymi ludźmi, wzmacnia się poczucie pewności siebie oraz kształcą się skomplikowane procesy myślowe. To trudny okres dla każdego nastolatka. Większość jednak sobie radzi z problemami wieku dorastania przede wszystkim wtedy, gdy w ich środowisku obowiązują jasne reguły postępowania oraz, gdy są w nim osoby, na których młody człowiek mógłby się wzorować. Inaczej się dzieje, kiedy brakuje tych czynników. Istnieje wtedy zagrożenie powstawania negatywnych zachowań u młodzieży, tym bardziej im większe znaczenie przypisuje ona osobom wykojejonym społecznie. Pojawia się duże ryzyko powielania przez młodą osobę działań patologicznych. Dlatego celem działań profilaktycznych jest zapobieganie negatywnym zjawiskom. Odpowiedzialność za wychowanie swojego potomstwa ponoszą rodzice. To oni pełnią podstawowe funkcje zapobiegawcze. Szkoła jako instytucja wspierająca działania rodziny pomaga im w tym. Stąd podejmuje szereg działań o charakterze profilaktycznym.

Zakres działań profilaktycznych może być różny w zależności od potrzeb osób, do których jest kierowany. Populację dzieci i młodzieży możemy podzielić na grupy:

- niskiego ryzyka – należą tu te osoby, które nie podejmują jeszcze zachowań ryzykownych, są przed inicjacją,
- podwyższonego ryzyka – należą tu te osoby, które mają już za sobą pierwsze próby zachowań ryzykownych,
- wysokiego ryzyka – należą tu osoby o utrudnionych zachowaniach ryzykownych.

Celem profilaktyki jest ochrona ucznia przed wszelkimi zakłóceniami rozwoju. Prowadzenie ucznia ku dojrzałości jest zarówno wychowywaniem jak i profilaktyką prowadzoną przede wszystkim przez dom rodzinny, a wspomagany przez szkołę.

Po rozpoznaniu środowiska uczniów Zespołu Szkół nr 3 w Wałczu, okazało się, że najczęściej spotykane w nim czynniki ryzyka to:

- nieporadność wychowawcza rodziców – wielu rodziców nie posiada odpowiednich umiejętności wychowawczych, koniecznych do prawidłowego pokierowania rozwojem, zwłaszcza psychicznym i dydaktycznym dziecka,

- niska motywacja do nauki – zjawisko nasilające się w ostatnich latach. Wiedza i nauka przestały być wartością, dla której warto poświęcić czas i wysiłek,
- papierosy – palenie papierosów jest rozpowszechnionym zjawiskiem wśród młodych ludzi, to też przejaw chęci bycia dorosłym w negatywnym tego słowa znaczeniu, szpan,
- alkohol – bardzo dużo młodych ludzi pije alkohol towarzysko. Traktuje picie jako sposób na spędzanie czasu wolnego,
- narkotyki – spora część młodzieży używa narkotyków najczęściej w celach rozrywkowych, jako sposób spędzania wolnego czasu oraz traktuje je jako ucieczkę od problemów,
- agresywne zachowania wobec innych – krytyka, wyśmiewanie, szydzenie z osób różniących się jakąś cechą, pochodzeniem itd.;
- brak właściwych postaw i zachowań:
  - niestosowny strój,
  - niewłaściwe korzystanie z telefonów komórkowych i urządzeń elektronicznych,
  - używanie wulgaryzmów,
  - brak szacunku do godła państwa polskiego i symboli narodowych.

Kryteria efektywności działań profilaktycznych.

Na podstawie przeprowadzonych w roku szkolnym 2005/2006 badań ankietowych w listopadzie i kwietniu, zostały sformułowane wnioski do dalszej profilaktycznej pracy szkoły.

Szkolny program profilaktyki ma za zadanie wspomaganie szkolnego programu wychowawczego. Stąd też proces jego konstruowania i wdrażania opiera się na odpowiedniej identyfikacji problemów oraz wszechstronnej diagnozie środowiska szkolnego. Program profilaktyki promuje przede wszystkim zdrowy, aktywny tryb życia, zapobiega uzależnieniom, przemocy, zaburzeniom emocjonalnym.

Sojusznikami w realizacji programu są:

- Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna w Wałczu,
- Starostwo Powiatowe w Wałczu,
- Internat Zespołu Szkół nr 3 w Wałczu,
- OHP 16-14,
- Centrum Pomocy Rodzinie,
- Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,
- służba zdrowia,
  - Stacja Sanitarno – Epidemiologiczna w Wałczu,
- Miejskie i Gminne Ośrodki Społeczne,
- Komenda Rejonowa Policji,
- Sąd Rodzinny i Nieletnich w Wałczu,
- Stowarzyszenie Katolicki Ruch Antynarkotyczny KARAN,
- Wałeckie Centrum Kultury,
- Kino „Tęcza”,
- lokalne ośrodki pomocy społecznej („Caritas”),
- rodzice oraz wszyscy pracownicy szkoły,
- Terenowy Komitet Ochrony Praw Dziecka w Szczecinie,
- Amnesty International.

Zespół Szkół nr 3 w Wałczu stale współpracuje z wyżej wymienionymi instytucjami. Jednak w niektórych sytuacjach do współpracy pozyskujemy inne poprzez szukanie i nawiązywanie nowych kontaktów. Szkoła korzysta także z ofert różnych instytucji, na przykład Impresariatu Artystycznego w celu realizacji przedstawień spektakli profilaktyczno-edukacyjnych.

Szkolny program profilaktyki jest ściśle powiązany ze Szkolnym Programem Promocji Zdrowia oraz ze Szkolnym Programem Wychowawczym.

2. Cele szkolnego programu profilaktyki

Celem programu profilaktycznego jest przygotowywanie młodego człowieka do dokonywania wyborów takich, aby nie szkodziły ani jemu samemu ani innym. Jest to pomoc w pracy nad samorozwojem i kształtowaniem systemu wartości młodzieży.

Aby osiągnąć ten cel szkoła będzie:

- promować zdrowy, aktywny tryb życia,
- informować uczniów i rodziców o skutkach palenia papierosów, używania alkoholu, narkotyków, zachowań agresywnych,
- uczyć kultury korzystania z telefonów komórkowych,
- eliminować wulgaryzmy, propagować kulturę języka,
- utrwalać szacunek do godła państwa polskiego i symboli narodowych,
- wymagać stosownego stroju w szkole,
- wypracowywać umiejętność podejmowania właściwych decyzji,
- kształtować odpowiedzialność za ochronę zdrowia własnego i innych,
- uczyć umiejętności radzenia sobie ze stresem,
- ćwiczyć zachowania asertywne, empatii,
- wspierać rozwój fizyczny i intelektualny,
- uczyć efektywnego spędzania wolnego czasu,
- rozwijać zainteresowania uczniów (koła zainteresowań, konkursy, olimpiady),
- wzmacniać poczucie własnej wartości, wiary w siebie i swoje możliwości,
- ćwiczyć umiejętność komunikacji, wyrażania własnych opinii, przekonań i poglądów,
- ćwiczyć sposobów kontroli emocji,
- uczyć sposobów rozwiązywania problemów,
- kształtować postawy tolerancji, szacunku do drugiego człowieka,
- wspierać relacje rodzic – uczeń - nauczyciel, w celu tworzenia właściwego klimatu szkoły zapewniającego podmiotowość i bezpieczeństwo uczniów, nauczycieli i rodziców,
- rozwijać umiejętności wychowawcze rodziców (pedagogizacja rodziców),
- wzbudzać świadomość odczuwania własnych nastrojów, emocji oraz pomagać w formułowaniu (nazywaniu) ich.

4. Struktura programu

Program skierowany jest do całej społeczności szkolnej.

W szkole realizowana jest przede wszystkim profilaktyka pierwszorzędowa, której zadaniem jest przeciwdziałanie zagrożeniom, wspieranie procesu wychowania oraz identyfikacja osób będących w grupie podwyższonego ryzyka. W przypadku rozpoznania uczniów z grupy drugiej i trzeciej szkoła (pedagog szkolny) kieruje takie osoby do współpracujących z nią placówek – przede wszystkim do Poradni Psychologiczno – Pedagogicznej w Wałczu, do Centrum Pomocy Rodzinie itp.

Stosowane są następujące strategie:

- informacyjne – ich celem jest dostarczanie adekwatnych informacji na temat skutków zachowań ryzykownych i tym samym umożliwienie dokonywania racjonalnego wyboru,
- edukacyjne – ich celem jest pomoc w rozwijaniu ważnych umiejętności psychologicznych społecznych (umiejętności nawiązywania kontaktów z ludźmi, radzenie sobie ze stresem, samoprezentacji, rozwiązywania konfliktów, opierania się naciskom otoczenia),
- sytuacyjne – ich celem jest symulowanie lub wykorzystywanie już istniejących okoliczności, przypadków dla potrzeb wzbudzenia odpowiednich emocji, kształtowania empatii lub też skłaniania uczniów do refleksji.

5. Propagowane rozwiązania metodyczne

A) Działania zmierzające do wyeliminowania nieporadności wychowawczej rodziców.

Zadania	Formy realizacji	Wykonawcy	Cele ogólne
1. Udzielanie pomocy pedagogicznej rodzicom	- indywidualne rozmowy, - spotkania z rodzicami (klasowe i ogólnoszkolne)	- wychowawcy klas, - pedagog szkolny, - dyrekcja szkoły,	- kształcenie umiejętności wychowawczych rodziców
2. Angażowanie rodziców do ścisłej współpracy wychowawczej ze szkołą.	- rozwiązywanie indywidualnych problemów, - organizacja uroczystości, imprez z udziałem rodziców i przy ich pomocy.	- wychowawcy klas, - nauczyciele, - pedagog szkolny, - dyrekcja szkoły	- wzbudzanie świadomości odpowiedzialności rodzicielskiej oraz ciągłości i jednolitości oddziaływań wychowawczych.

B) Działania zmierzające do podniesienia motywacji do nauki.

Zadania	Formy realizacji	Wykonawcy	Cele ogólne
1. Wzmacnianie motywacji uczniów do nauki.	- indywidualne rozmowy, - współpraca z pracownikami PPP.	- nauczyciele, - wychowawcy klas, - pedagog szkolny, - psychologowie.	- wzbudzanie chęci do wysiłku intelektualnego u młodzieży,
2. Wzmacnianie poczucia własnej wartości.	- indywidualne rozmowy, ćwiczenia, -współpraca z pracownikami PPP.	- nauczyciele, - wychowawcy klas, - pedagog szkolny, - psychologowie.	- rozwój samoświadomości, realnej samooceny.

C) Działania zmierzające do przeciwdziałania alkoholizmowi.

Zadania	Formy realizacji	Wykonawcy	Cele ogólne
1. Uświadomienie uczniom zagrożeń wynikających z nadużywania alkoholu.	- lekcje wychowawcze, -gazetki ścienne, - pogadanki, - apele porządkowe	- wychowawcy klas - pedagog szkolny, - sekcja promocji zdrowia.	- propagowanie życia w trzeźwości,
2. Kształcenie nawyku zdrowego stylu życia.	- lekcje wychowawcze, osobisty przykład,	- wychowawcy klas, - pedagog szkolny, - sekcja promocji zdrowia.	- kształtowanie odpowiedzialności za swoje zdrowie.

D) Działania zmierzające do przeciwdziałania narkomanii.

Zadania	Formy realizacji	Wykonawcy	Cele ogólne
1. Zapoznanie uczniów ze skutkami zażywania środków odurzających.	- lekcje wychowawcze, - przeprowadzenie pogadanek, - przygotowanie gazetek ściennych,	- wychowawcy klas, - pedagog szkolny,	- wzbudzenie świadomości konsekwencji z używania środków odurzających u młodzieży,
2. Zapoznanie rodziców uczniów ze skutkami zażywania środków odurzających.	- prelekcje na ogólnych zebraniach z rodzicami, - indywidualne rozmowy.	- dyrekcja szkoły, - pedagog szkolny.	- wzbudzenie świadomości konsekwencji z używania środków odurzających u rodziców.

E) Działania zmierzające do przeciwdziałania nikotynizmowi.

Zadania	Formy realizacji	Wykonawcy	Cele ogólne
1. Poszerzenie wiedzy na temat skutków palenia papierosów.	- informowanie poprzez materiały umieszczone w gablotach ściennych, - prezentacja plakatów,	- wychowawcy klas, -sekcja promocji zdrowia, - pedagog szkolny,	- uświadamianie uczniom szkodliwości palenia papierosów i wpływu na ich stan zdrowia,
2. Uświadomienie uczniów, że nikotyna powoduje uzależnienie.	- lekcje wychowawcze, - organizacja „Dnia bez papierosa”, - apele porządkowe.	- dyrekcja szkoły - sekcja promocji zdrowia, - wychowawcy klas.	- wzbudzenie świadomości, że stałe palenie papierosów jest uzależnieniem!

F) Działania zmierzające do przeciwdziałania zachowaniom agresywnym.

Zadania	Formy realizacji	Wykonawcy	Cele ogólne
1. Uświadomienie uczniów, na czym polegają zachowania agresywne. Udział w programie – Szkoła bez przemocy	- zajęcia na temat agresji na lekcjach wychowawczych, realizacja programu, - apele porządkowe.	- wychowawcy klas, - pedagog szkolny, - zaproszeni goście.	- wzbudzenie świadomości różnych zachowań i ich konsekwencji,
2. Wzbudzenie szacunku dla drugiego człowieka oraz poszanowania jego godności.	- rozmowy i dyskusje przy realizacji tematów na lekcjach wychowawczych, katechezy, wychowania do życia w rodzinie i innych przedmiotów.	- wychowawcy klas, - katecheta, ksiądz, - nauczyciele poszczególnych przedmiotów, - pedagog szkolny.	- uświadamianie potrzeby godnego traktowania drugiego człowieka.

G) Działania zmierzające do kształtowania właściwych postaw i zachowań.

Zadania	Formy realizacji	Wykonawcy	Cele ogólne
1. Uświadomienie uczniom stosowania właściwego stroju w szkole.	- rozmowy na lekcjach wychowawczych,	- wychowawcy klas, - pozostali pracownicy szkoły.	- dobór właściwego stroju przez uczniów,
2. Propagowanie właściwego korzystania z telefonów komórkowych i sprzętu elektronicznego.	- rozmowy na lekcjach wychowawczych,	- wychowawcy klas, - pozostali pracownicy szkoły,	- kulturalne korzystanie z telefonów komórkowych i sprzętu elektronicznego.
3. Wyeliminowanie wulgaryzmów u młodzieży.	- rozmowy na lekcjach wychowawczych,	- wychowawcy klas, - pozostali pracownicy szkoły,	- dbałość o kulturę słowa.
4. Utrwalanie szacunku do godła państwa polskiego i symboli narodowych	- rozmowy na lekcjach wychowawczych, przysposobienia obywatelskiego, edukacji do bezpieczeństwa oraz pozostałych lekcjach, - udział uczniów w apelach okolicznościowych i uroczystościach historycznych na terenie szkoły i poza nią.	- wychowawcy klas, - nauczyciele poszczególnych przedmiotów, - pozostali pracownicy szkoły.	- kształtowanie patriotycznej postawy, szacunku do godła państwa polskiego i symboli narodowych.

H) Działania zmierzające do przeciwdziałania zażywania dopalaczy.

Zadania	Formy realizacji	Wykonawcy	Cele ogólne
1. Poszerzenie wiedzy na temat skutków zażywania dopalaczy.	- informowanie poprzez materiały umieszczone w gablotach ściennych, - pogadanki i zajęcia z uczniami.	- wychowawcy klas, -sekcja promocji zdrowia, - pedagog szkolny,	- uświadamianie uczniom szkodliwości zażywania dopalaczy i ich wpływu na stan zdrowia,
2. Uświadomienie uczniom, że dopalacze powodują uzależnienie.	- lekcje wychowawcze, - pogadanki na temat „Prawda i mity o dopalaczach”, - apele porządkowe.	- dyrekcja szkoły - sekcja promocji zdrowia, - wychowawcy klas, pedagog szkolny.	- wzbudzenie świadomości, że dopalacze uzależniają!

Wszystkie wymienione zadania realizować będziemy w ramach podstawowych zadań profilaktyki szkolnej. Zagadnienia programowe mogą ulegać modyfikacji lub poszerzeniu o zadania wynikające z bieżących potrzeb szkoły.

Realizacja programu przebiega na trzech obszarach działań:

- działania ogólnoszkolne,
- działania wewnątrzklasowe,
- działania indywidualne.

Szkoła mając świadomość wagi działań profilaktycznych będzie prowadzić rzetelną diagnozę działań wychowawczo-profilaktycznych oraz potrzeb danego środowiska. W tym celu posłuży się badaniem ankietowym. Wyniki tych badań będą dostępne dla uczniów, nauczycieli i rodziców.

Strategia naszych działań ma charakter systemowy, a nie jednorazowy. Program akcentuje działania adresowane do grup niskiego ryzyka (profilaktyka pierwszorzędowa).

Metody i sposoby realizacji:

- zajęcia w ramach godzin wychowawczych,
- zajęcia w trakcie realizacji poszczególnych przedmiotów,
- prelekcje,
- warsztaty,
- pogadanki,
- projekcje filmów,
- gazetki ścienne,
- rozmowy indywidualne,
- zajęcia pozalekcyjne (wycieczki, ogniska, koła zainteresowań itp.)
- uroczystości szkolne (, dzień sportu, Studniówka, wigilie klasowe itd.),
- apele okolicznościowe i porządkowe,
- spektakle edukacyjno- profilaktyczne,
- badania ankietowe.

6. Wykaz zasad i norm dotyczących wszystkich członków społeczności szkolnej.

1. Regulamin szkoły – opisuje najistotniejsze zasady funkcjonowania szkoły, w tym prawa i obowiązki ucznia i nauczyciela. W oddzielnym punkcie wymienia się zachowania negatywne, do których uczeń nie ma prawa, a które mogą stać się przyczyną dyscyplinarnego skreślenia z listy uczniów (pełnoletnich). Regulamin wewnętrzny precyzuje także podstawowe zasady zachowania bezpieczeństwa w szkole, rozliczania nieobecności i spóźnień na lekcje, oceniania i utrzymywania w szkole czystości i porządku. Obejmuje także zasady nagradzania i karania uczniów.
2. Ocena zachowania ucznia wg Wewnętrznego Systemu Oceniania wyraża opinię szkoły o spełnianiu przez ucznia obowiązków szkolnych, jego kulturze osobistej, postawie wobec kolegów i innych osób. Tryb i zasady ustalania ocen, ogólne kryteria oceny zachowania ucznia w szkole oraz tryb odwoławczy od oceny z zachowania uczniów określa Regulamin oceniania zachowania uczniów w Zespole Szkół nr 3 w Wałczu.
3. Zestaw zachowań akceptowanych i nieakceptowanych w szkole stanowi zapis zachowań obecnych uczniów szkoły, pozwalający rozpoznać aktualne potrzeby wychowawcze i każdy wychowawca może z nich korzystać w swoich działaniach.

7. Współpraca z rodzicami

Szkoła:

- zapozna uczniów z opracowanym szkolnym programem profilaktyki,
- dostosuje tematy z zakresu profilaktyki do pojawiających się problemów w szkole i w zespole klasowym,
- zaprosi na zebrania z rodzicami specjalistów z zakresu profilaktyki, którzy nakreślą rodzicom istniejący problem,
- prowadzi będzie pedagogizację rodziców w zakresie przeciwdziałania uzależnieniom oraz stosowania właściwych metod wychowawczych,
- organizować będzie spotkania z Radą Rodziców i trójkami klasowymi.

Rodzice:

- współdecydują w sprawach działań profilaktycznych w szkole,
- aktywnie uczestniczą w programowaniu pracy szkoły i projektowaniu jej rozwoju,
- uczestniczą w spotkaniach organizowanych przez dyrekcję szkoły,
- pomagają i włączają się w organizację imprez klasowych, szkolnych,
- uczestniczą w pedagogizacji rodziców prowadzonej przez szkołę,
- ujednolicają oddziaływania wychowawcze wobec swoich dzieci zgodnie ze wskazówkami szkoły w trakcie rozwiązywania problemów wychowawczych.

8. Monitorowanie i ewaluowanie szkolnego programu profilaktyki

Dokonywanie ewaluacji jest niezbędnym elementem każdego nowoczesnego programu. Ewaluacja jest sposobem rozpoznawania i rozwiązywania różnych niejasnych zagadnień, by działania profilaktyczne były skuteczne i efektywniejsze. Ewaluacja w naszej szkole prowadzona jest raz w roku szkolnym w odniesieniu do zajęć, jak i działań profilaktycznych. Ma ona charakter formacyjny (kształtujący). W tym celu wykorzystywane są następujące (do wyboru) metody: obserwacja, ankieta, rozmowy indywidualne i wywiady oraz analiza dokumentów. Ewaluacja sumująca będzie przeprowadzona po trzecim roku funkcjonowania programu. Wyniki badań ankietowych staną się podstawą do sformułowania wniosków, które następnie będą uwzględnione przy opracowywaniu kolejnego programu profilaktycznego. Ewaluację prowadzi będzie Zespół Wychowawczy Szkoły.

9. Baza szkoły

- klasopracownie przedmiotowe,
- trzy pracownie komputerowe (z możliwością korzystania z Internetu),
- warsztaty szkolne,
- biblioteka z czytelnią i komputerami,
- sala gimnastyczna,
- wielofunkcyjne boisko z lodowiskiem,
- aula wyposażona w telewizor podłączony do TV kablowej i video,
- siłownia,
- gabinet pedagoga szkolnego,
- gabinet pielęgniarki szkolnej.

Opracowanie:

Joanna Włodarczyk – Załęska

Izabela Kwiecińska

W wyniku ewaluacji programu w roku 2008/2009 zmiany

na lata: 2009/2010, 2010/2011, 2011/2012 naniósł:

Joanna Włodarczyk-Załęska i Irena Matuszczak